

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ประโยคกรรมวาจกและประโยค -te morau/-te kureru ในภาษาญี่ปุ่น และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ประโยคทั้ง 3 ในความเข้าใจของผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยมีสมมติฐานของการวิจัยคือ ผู้ศึกษาชาวไทยจะเลือกใช้ประโยคทั้ง 3 โดยพิจารณาจากความหมายของกริยาและเนื้อหาของเหตุการณ์ที่แสดงผลในแง่บวก – แง่ลบเป็นหลัก

กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 3 และ 4 จากมหาวิทยาลัย 4 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา รวม 150 คน สำหรับผลการสำรวจจำแนกด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอนคือ การรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประโยคภาษาญี่ปุ่นจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร นวนิยาย และบทภาพยนตร์ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารชินาริโอ (Shinario) จำนวนหนึ่ง และการสำรวจความเข้าใจของผู้ศึกษาชาวไทยผ่านแบบสำรวจที่ถูกออกแบบขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ผลการศึกษาเอกสารพบว่า ประโยคทั้ง 3 ชนิดแสดงความหมาย “การได้รับเหตุการณ์ที่มีผู้อื่นเป็นผู้กระทำ” แต่มีลักษณะเฉพาะทางความหมายแตกต่างกัน ทำให้วิธีการใช้ประโยคแต่ละชนิดต่างกัน โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกใช้ประโยคทั้ง 3 คือ เนื้อหาของเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ของผู้พูดกับเหตุการณ์ในฐานะผู้รับผลโดยตรงหรือโดยอ้อม และผู้รับการกระทำสามารถควบคุมกริยาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่

ผลการสำรวจความเข้าใจของผู้ศึกษาชาวไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกรูปประโยคโดยแบ่งเป็น 3 กรณีคือ (1) เลือกใช้ประโยคและปัจจัยด้านความหมายได้อย่างถูกต้อง (2) เลือกใช้ประโยคได้ถูกต้องแต่เลือกปัจจัยด้านความหมายผิด และ (3) เลือกใช้ประโยคผิด โดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยคกรรมวาจกได้ถูกต้องเป็นจำนวนมากที่สุด และใช้ประโยค -te morau และประโยค -te kureru ได้ถูกต้องรองลงมาตามลำดับ

ผลการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้ประโยค 3 ชนิดของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยคทั้ง 3 โดยใช้เกณฑ์ความหมายของกริยาและเนื้อหาของเหตุการณ์เป็นสำคัญ โดยแบ่งเป็นแต่ละกรณีดังนี้

1. กรณีที่เนื้อหาของเหตุการณ์เป็นเรื่องดี กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยคทั้ง 3 ชนิด โดยเลือกประโยคกรรมวาจกมากที่สุด

2. กรณีที่เนื้อหาของเหตุการณ์เป็นกลาง กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยคกรรมวาจก มากกว่าประโยค -te morau

3. กรณีที่เนื้อหาของเหตุการณ์แสดงความเดือดร้อน กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยค กรรมวาจกมากที่สุด

4. กรณีที่เนื้อหาของเหตุการณ์แสดงความขอบคุณ กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ประโยค -te kureru มากกว่าประโยค -te morau

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตคือ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่อง ลักษณะเฉพาะของประโยคกรรมวาจกอยู่ในระดับหนึ่ง กรณีที่เนื้อหาของเหตุการณ์เป็นเรื่องดี (แสดงผลใน แง่บวก) และเนื้อหาของเหตุการณ์เป็นกลาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงเลือกใช้ ประโยคกรรมวาจก

ผลโดยสรุปคือ ผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมีทั้งกลุ่มที่มีความเข้าใจวิธีการใช้ประโยค แต่ละชนิดอย่างถูกต้อง และกลุ่มที่ยังมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับวิธีการใช้ประโยคทั้ง 3 อยู่ โดยการสำรวจครั้งนี้ พบปัญหาของผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 2 ประเด็น คือ

1. การตีความหมายของประโยคผิด เนื่องจากความคุ้นเคยกับการใช้ประโยค กรรมวาจกเพื่อแสดงความรู้สึกเดือดร้อน และการใช้ประโยค -te morau หรือ -te kureru เพื่อแสดง การได้รับผลประโยชน์

2. การไม่เข้าใจลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันของประโยคแต่ละชนิด ซึ่งพบในจำนวน ที่มากกว่าปัญหาแรก